

Коледари в Ямбол

Едни от най-малките коледари бяха в кугата на учителя Диян Драгиев. Неговата група за пръв път излиза на коледния празник, но малките коледари посрещаха търпко тона изпитание, без сценична треска.

Причината е, че в ромския квартал в Ямбол коледуването е нещо, което се предава от поколение на поколение. "Всички в квартала играят" - споделя гордо Д. Драгиев. Децата от малки са свикнали със специфичните стъпки и ритъм на коледарската игра. Те успешно премериха сили със значително по-възрастните от тях коледари, като не им отстъпваха нито по пъргавина, нито по ентузиазъм в играта. Коледното национализване е традиционно за Ямбол и всяка година на сцената излизат все по-млади участници. Тази година в ку-

гата на Диян се събраха ученици от ОУ "Петър Берон" от пети до седми клас. Те достойно защишиха името на своето училище и откриха празника с народната песен "Разсърди се добър юнак", след което завършиха програмата с традиционния коледарски танц. Най-големият и единствен семокласник в групата - Дамян, Води кугата, носейки бъклициата. Какво имаше в нея остана за нас тайна. Въпреки повелите на традицията, коледарите не се придържат стриктно към ритуала и в бъклициите на някои вместо прясна Вода и здравец се пенеше червено вино. Не останаха неоценени и опитите на "комката" да привлече внимание на публиката и журито. Нейната "роля" в ритуала е да мяука и да се търкаля по земята, докато коледарите играят. Тя събира и парите, тъй като торбата за даровете

Студено е навън,
но още по-студено е на комка...
Коледарите на Диян Драгиев

е в нея. Малчуганът - "комка" - петокласникът Иван, явно ентузиазиран от влиянието си върху публиката, безспорно стана център на вниманието и привлече погледите и усмишките на публиката. Училището "Петър Берон" е едно от четири-

те училища в Ямбол, където мнозинството от учениците са роми. Всички те живеят в ромския квартал, където коледуването отдавна е традиция. Кугата към учебното заведение ежегодно се състеза-

ла莉亞 ЧАУШЛИЕВА

Коледна фиеста

от страница 1 • драмснадар

Носталгията ме преследва навсякъде

Прег кои големи личности си свирят?

- Преди три години по повод празниците на България в Русия, свирех в "Большой театр" в Москва. На концерта присъстваха президентите Първанов и Путин. Свирил съм при откриването на Декадата в България пред 12-те премиер-министри от Европа. Има и други, но тези ги помня.

света?

- Много съм пътувал, но не съм се задържал повече от шест месеца в една държава. Носталгията по Родната и семейството ме преследват навсякъде. Единствено кураж ми дава това, че представям България пред света. А когато съм тук, представям ромите пред българите.

Парите правили ли са ти впечатление?

Наскитал ли си се по

- Не, никога не са ми правили впечатление. Аз не знам какво е банка и спестяване. Всичко, което изкарвам, харча. Господ обаче не е спирал да ми дава пари - никога не съм оставал без пари. Работех много и сега имам много работа.

Имаш двоен празник на 24 декември: 60-годишен юбилей и Бъдни Вечер - как ще празнуваш?

- На Бъдни Вечер ще

бъда с моето семейство, деца, внучи и правнучки. Трапезата ни ще бъде постна и без алкохол. На Нова година ще празнуваме по шумно. А юбиляя ще посрещнем с семейството и много приятели на 26 декември в ресторант "Крали Марко" в "Овча Купел". Весели празници, здраве и юбилетие и от нас. На здраве!

С юбиляра разговаря Христо ХРИСТОВ

Въпреки почти денонощната игра, коледарите не се предават и дават всичко от себе си на сцената. Една след друга, кукумбите излизат пред журито, което тази година бе в състав председател Лозинка Йорданова - етнолог и фолклорист и членове - Христо Димитров - хореограф, Николай Нинов - фолклорист, Тончо Тончев - хореограф и Георги Нојков - музикант. Наградите бяха много - за най-атрактивна комка, за най-автентичен обреден хляб, за най-добър баш, за най-автентична благословия. Не наградите обаче накараха коледарите да останат без дъх и да дават всичко от себе си. Празничното настроение обхвана всички - и играчи и публика, още преди започването на самата праз-

нична програма. Всъщност, коледния празник е без граници, защото ритуалът започва още от Бъдни Вечер и продължава до следващия ден след Коледа. Кукумбите обикалят без умора улици, играят и пеят за здраве. "Komkume" се надпреварват да показват маисторство и усърдие, за да заслужат дарове и пари, които грижливо прибират в специално взетите за целта торби.

Обредите и коледните ритуали се предават от поколение на поколение, носят светлина в домовете. Те разчулюват ежедневието, сближават и сплотяват хората, всеки има възможност да извърши маисторство, да стане част от празничното настроение и емоции.

Лилия ЧАУШЛИЕВА